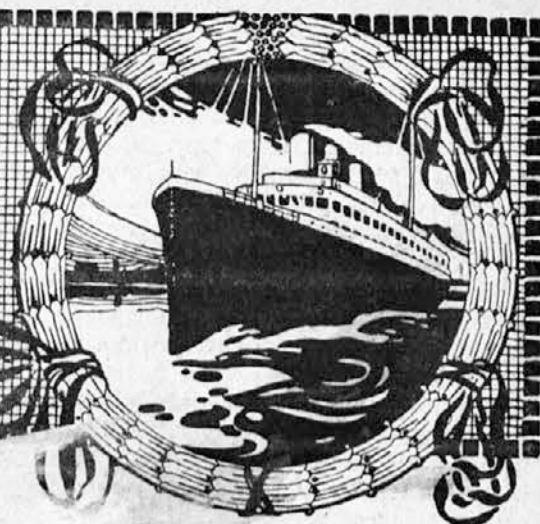

TRGOVSKI LIST

Casopi ljubljanske trgovine, obrt, industrijo ter narodno in politično gospodarstvo sploh.

Izhaja vsaki petek, ali če je ta dan praznik, dan prej popoldne z datumom prihodnje sobote. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Gradišče št. 17/1 (pri trgovskem društvu Merkur). — Naslov za dopise: Trgovski list, Ljubljana, poštni predal 148. — Naročnina znaša do konca t. l. K 30 in je plačljiva vnaprej. — Posamezna številka stane K 1'60. — Oglasi se računajo po ceniku. — Ponatis član- kov je dovoljen le z navedbo vira. — Plača in toži se v Ljubljani. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani. Štev. rač. pri ček. uradu 11953. Lastnik in izdajatelj Konzorcij Trg. lista. — Odgovorni urednik Franjo Zebal, Ljubljana - Dol. c.

III. letnik.

V Ljubljani, 23. oktobra 1920.

12. štev.

Naša Koroška.

Zibeljka Slovenstva, naša Koroška je v nevarnosti! Številni dokazi pričajo, da plebiscit ni izraz ljudske volje, nego je sad zločinskih mahinacij s pomočjo Italije, ki se skriva pod hinavsko masko zaveznice in kateri se klanja naš minist. predsednik Vesnič enako, kakor veliki Ameriki in njenemu predsedniku Wilsonu. S prevaro nam hočejo odvzeti našo Koroško, prastaro slovensko zemljo. Ne samo Slovenija, cela Jugoslavija trepeče pred izgubo Koroške, cela Jugoslavija čuti žalost in duševno trpljenje naših koroških bratov, ki so šli zmagoslavno volit za sveto Jugoslavijo, pa jih je lokavi Italijan okanil na korist tistih, ki so naš narod vedno tlačili in izkoriščali.

Povsod imamo opraviti s temi hinavskimi Italijani, temi besedolomci, kateri ubijajo naš narod in plenijo njegovo premoženje.

Naša vlada naj se zaveda, da stoji cela Jugoslavija za njo v obrambi naše Koroške, kjer leže važna industrijska in rudarska podjetja, preko katere pelje vez Trst—Dunaj, ključ do srednje Evrope. Zavest zaslonbe v narodu naj jači našo vlado, da bo pokazala več odporne sile, kakor jo je kazala do sedaj. Izguba velikega dela Banata, Bačke, Baranje, reško vprašanje, zasedeno Primorje in Dalmacija nam kažejo, da vlada ni bila na mestu, ni znala izrabiti volje naroda v obrambo naše zemlje in naših bratov. V ti obrambi ne poznamo plemen, ne strank, ne pokrajin, v ti smo vsi edini in ta edinstvo je sila, pred katero bo klonila tudi zahrbtna Italija, ki je spoznala naše pesti na Soči in Pijavi.

Avstrija živi od našega kruha, od sadov našega dela. Ne dajamo kruha Avstriji, ki nam kaže obraz lojalnega sosedu, pa hoče z goljufijami zaslužiti slovenski del Koroške.

Pozivamo vlado, da pogleda po preplašenih in obupanih obrazih naših koroških bratov, katere čaka, če pridejo v oblast avstrijskih zločinskih hord, enaka usoda in enako trpljenje, katero tare naše brate v italijanskem suženjstvu. Čas je, da vlada neha s praznimi frazami in obligatnimi pokloni ter začne z resno politiko za narod in domovino, saj narod stoji v ti obrambi za vlado.

Gospodarstvo, posebno trgovina, je propadla.

30. maja t. l. je priobčil »Slovenski narod« iz Prekmurja dopis, v katerem smo čitali tudi nastopni odstavek: Gospodarstvo, posebno trgovina, je po naši zasedbi propadlo. Izdale so se vsemogoče naredbe, s katerimi se je narod oviral v prodajanju svojih pridelkov, ki tvore njegov edini dohodek. Nepopisno mnogo je to našemu položaju škodovalo. Naša prekmurska politična uprava je v tem oziru mnogo grešila, vse njeno delo je obstajalo v

tem, da je plenila kmetu košaro z jajci, če jo je nesel preblizu meje, oasojala ga drakonično, večkrat krivično, a na drugi strani pa je podpirala posameznike. Kmet je gospodarsko propadal, lezel v dolgove, nekaterniki pa bogateli.

Zabeležil sem si ta odstavek, ker je nadvse značilno, če prizna merodajni dnevnik, da je naša gospodarska politika pogrešna in potrjuje s tem sodbo pridobitnih krogov, ki vedno trdijo in naglašajo nesposobnost naše uprave v gospodarskih vprašanjih. Kakor je naš birokratski upravni aparat škodoval gospodarstvu v Prekmurju in spraval kmeta v revščino vkljub njegovi pridnosti in vkljub rodovitni zemlji, tako je škodoval poljedelstvu, trgovini, industriji in obrti v celi državi. Pri nas so paševali razni okrajni glavarji enako nekdanjim pašam v Turški, predpisovali so cene poljedelskim pridelkom, ovirali promet in trgovino ter plenili blago in predpisovali kazni.

Pri nas vse tako rado zabavlja proti Beogradu in našemu centralnemu aparatu in mu očita nezmožnost. Primimo se za svoj nos in ne očitajmo drugim nesposobnosti, ko nam kaže naše Prekmurje, da nismo nič bolj večji, pač pa ravnotako slabi v gospodarskih vprašanjih.

Ono vpitje proti prosti trgovini in izvozu s kmečkimi pridelki je preteklo kampanjo prineslo ogromne škode vsemu našemu gospodarstvu, posebno pa poljedelcu. Raznim kričačem so bile cene poljedelskih pridelkov vedno previsoke, čeravno so naše cene zaostajale daleč za svetovnimi cenami. Jugoslovanski poljedelec, ki je garal od blede zore do trdega mraka, bi moral prodajati svoj trud in sad svojega neumornega dela poceni tistim, ki se držijo strogo šesturnega oziroma osemurnega dela z primernimi presledki. Kmetovalec mora vsled premalo dela drugih stanov drago plačati to, kar kupuje od drugih ali kar proizvajajo, zato pa zahteva za svoj pridelek višje cene. Uvedimo pri vseh stanovih več in poštenega dela, pa bomo prišli do boljših razmer, večjih zaslužkov in ponehalo bo večno vpitje o pomanjkanju in premalih zaslužkih.

Preteklo pomlad je birokratizem s svojimi neumestnimi odredbami prizadjal poljedelcu in trgovini z jajci za več kot pol milijarde škode. Država je površ te škode tudi izgubila skoraj 400 mil. na izvozni carini.

Izvoz zrnja, tudi koroze, se je zabanjeval. Pač pa se je potem dovolil izvoz 25.000 vagonov pokvarjene koroze. Če bi bil prost izvoz koroze, bi se ta izvozila zdrava, kmetovalec bi dobil mnogo višjo ceno za zdravo blago, a država bi dobila večje davke od poljedelca, lepe zneske za izvozno carino.

Lansko jesen so izvozniki ponudili mestnim aprovizacijam krompir po K 1.20 z obvezo, da dobijo aprovizacije toliko krompirja, kolikor ga mesta rabijo, a ostalo bi se izvozilo, ker je

stal zunaj krompir takrat 4 krone. Izvozna trgovina bi plačala poljedelcu visoke cene, mestom dala poceni krompir, pa bi pri izvozu zaslužila to, kar bi dražje plačala poljedelcu, izgubila pri dobavi aprovizacijam. Tujina bi plačala to, kar bi dobil kmetovalec več, to, kar bi cenejše dobiče aprovizacije in mestno prebivalstvo. Gospoda okoli aprovizacij ni sprejela te ponudbe in tako je moralo mestno prebivalstvo pozneje plačevati krompir po 6 kron, izvozna trgovina ni zaslužila ničesar in tudi država ni dobila onega dohoda iz davkov, ki bi ga sicer dosegla. Ne vemo, ali je bila gospodi merodajna nevošljivost ali nezmožnost, imamo pa dokaz, da nismo dorasli v gospodarskih zadevah.

Da so bile pri nas prehranjevalne razmere tako slabe, ni bilo krivo pomanjkanje živil, ne nezmožna trgovina, pač pa naš birokratizem, ki nima por trebne »gibčnosti«, pa se je vendar polastil trgovine in prometa s poljedelskimi pridelki, in pa gotovi krogi, ki so v vsakem videli le verižnika in navijalca cen.

Tiste uradne centrale in razni zavodi niso prodajale niti za ficek cenejše, niso obratovale niti vinar cenejše, pač pa mnogo dražje od legitimne trgovine, so imele veliko večje režijske troške kot posamezni trgovec in vsled tega so obremenjevale če ne konsum pa davkoplačevalca, ki bo moral z davki kriti ogromne primanjkljaje teh vladnih naprav. Sarajevska aprovizacija n. pr. izkazuje 10 mil. primanjklaja. Ta primanjklaj bo plačal davkoplačevalec kmet in trgovec, ne pa gospodje, ki so taka podjetja vodili. Tudi v Sloveniji imamo take naprave, katere bi izkazale milijone primanjklaja, če bi položile račun.

Zopet slišimo razne glasove in novice, da hoče gospoda na birokratskih stolcih ustanavljati konzume, uvesti rekvizije, predpisovati maksimalne cene in še druge take zločeste pripomočke propadle Avstrije.

Tem nakanam se morata upreti z vsemi silami poljedelec in trgovec. Ne pustimo, da bi birokratje še naprej prizadevali škodo pridobitnim krogom in vladali po svoji birokratski pameti in z manirami propadle Avstrije, one uradniške in vojaške države najžalostnejšega spomina, ki je med svetovno vojno tirala kmeta v strelske jarke, njegovo ženo in otroke pa priganjala k težkemu delu a pridelke odjemala po sramotnih cenah.

Kmet in trgovec delata neprenehoma in neumorno, zato pa ima prvi pravico do primernih cen svojim izdelkom, drugi pa pravico do mirnega in svobodnega dela. Vsi oni pa, ki ne morejo izhajati s svojimi dohodki, na delajo toliko, kot dela trgovec in kmetj pa imajo pravico do višjih dohodkov in vsi jim bomo pomagali do teh. Za malo dela je tudi malo zaslužka.

Zahtevamo popolno svobodo trgovine in vso prostost prometa v notranjosti države a strokovnjaško nad-

zorovani izvoz v tujino brez korupcije, brez bakšiša in brez zarade nepoklicanih ljudi.

Prosta trgovina s poljedelskimi pridelki je bila vedno v korist poljedelca; ona bo koristila trgovini in državi, bo nudila konzumentu živila po ugodnejših cenah, ker bo konkurenca tlačila cene. Vezana trgovina je na mestu tam, kjer je pridelek nezadosten, ne krije lastne potrebe. V naši državi je pridelka dovolj. Trgovina nima nikdar namena dražiti potrebščin, pač pa stremi za kolikor možno nizkimi cenami. Vrediti se morajo prometne razmere, znižati železniški in drugi tarifi da se zveča in olajša promet in zvečajo s tem spojeni dohodki prevoznih podjetij.

V državnem gospodarstvu se mora uvesti varčevanje, polagati se morajo računi o državnih prejemkih in izdatkih, da bo javnost vedela, kako se gospodari z državnim imetjem in z državnimi dohodki.

V kljub pridnosti jugoslovanskega kmetovalca, vkljub rodovitni zemlji, vkljub obilim poljedelskim pridelkom, vkljub solidnosti našega trgovstva se nam godi slabo in nima naša država v tujini primerne in pripadajočega kredita. To pa vsled tega, ker vodijo gospodarsko politiko uradniki in birokratje, ki v tem niso izvežbani, ali pa ljudje, katerim je strankarstvo in politika več kot gospodarstvo.

Skraini čas je, da pridejo pridobitni krogi do besede. Ta beseda naj bo taka, da bode sfrčala s svojih stolčkov gospoda, ki se je vrnila za vodnike narodu in gospodarstvu pa za to nima sposobnosti ali volje. Nehajmo z uradniško politiko avstrijskega zorca in začnimo z gospodarsko politiko.

Franc Souvan.

Edino prava pot.

Voditelji gospodarske politike so zgrešili pravo pot, ne vedo ne kod ne kam, kolebajo semtertja in tavajo v gošči. Nas trgovce, ki smo del naroda, ki živimo in čutimo z narodom, nas boli srce, ko vidimo, kako se na korist strank — da ne rečemo kaj drugega — izdajajo narodni interesi. Kar nas je starejših, se še nismo uživali v povojniški mentalitet, ki postavlja na prvo mesto strankarsko korist, na drugo mesto osebno korist in še le na tretje mesto narodov blagor. Pri nas je še vedno na prvem mestu domovina, in upamo, da bode najbližja bodočnost pokazala, da so v tem smislu orijentirane tudi široke plasti naroda.

Dve leti bosta skoro minili, odkar smo dosegli svoj narodni ideal: ujedinjeno Jugoslavijo. Vedeli smo že takrat, da je organizacija enotne uprave in izlečenje vojnih ran težka stvar, da ne pojde vse tako gladko, kakor bi si želeli, saj imamo v zgodovini dva slična primera: ujedinenje Italije in čas po francoski revoluciji v Franciji. Eno pa moramo zahtevati, od gospodov voditeljev to je dobro volja, in da

MALI OGLASI

Ravnokar dospelo. — Velikanska množina vsakovrstnega pisalnega in strojepisnega papirja, vse pisarniške in šolske potrebščine po ugodni ceni. — Veletrgovina papirja, knjigarna in tovarniška knjigoveznica. **Vilko Weixl, Maribor.** 110, 3—1

Kupim ali vzamem v najem dobro vpeljano **trgovino** eventuelno vstopim kot družabnik in knjigovodja. Prevzamem tudi zastopstva in prodajo na drobno za mesto Ljubljano. Natančne ponudbe pod »Trgovina 22« na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5.

Schneider & Verovšek trgovina z železnino, orodjem in stroji. 1, 3—3
Ljubljana, Dunajska cesta 16
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstne železnine, kuhinjske oprave, strojev za poljedelstvo in obrt.

Na drobno. Priporočam: Na debelo.
vse vrste uradne potrebščine
vse vrste šolske potrebščine
vse vrste pap. pis. trg. barvasti
vse vrste umetne razglednice
vse vrste trg. in urad. ovitke
vse vrste cigaretnega papirja
vse vrste svinčnike in grifelne kamnite šolske tablice št. 2—3.
vse vrste zvezkov od 8—80 listov
vse vrste pis. mape in po 100/100 risalni pap. risanke, peresa, kreda trg. knjige, kop. knjige, radirke
vse vrste trakove za pis. stroje
na debelo in drobno. 107 3

JOS. OMERSA
Ljubljana, Dunajska cesta 61.

Združene veletrgovine v Celju

A. Kolenc, Eisbacher, Cvenkel in Ravnikar
priporočajo po znižanih cenah: slanine, svinjsko mast, bučno olje, jedilno olje, mazilno olje, kuruzne in pšenične mlevske izdelke, oves, kavo in milo Zlatorog.
Telefon št. 135. Brzjavni: Zito.
5 a), 25—6

80, 20—8

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku

ponuja:

žvepleno kislino, solno kislino, kristalno sodo, grenko sol, Glauberjevo sol, kalijev soliter, pralni prašek, umetno gnojilo (Superfosfat), rudeče barve, zeleno galico. — Nanovo vpeljane specijalitete: raznovrstne tinte v kakovosti prvih nemških znamk, modrilna esenca, modrilni prašek, modrilne kocke in modrilne kroglice. 101, 5—2

Veletrgovina s špecerijo in deželnimi ter gozdnimi pridelki

ANT. KOLENC, CELJE
Kralja Petra cesta št. 22.
46, 20—10

Špecerijska in delikatesna trgovina na debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv. Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam, likerjev, mineralnih vod.

13, 20—12

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

Največja zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

Blago za obleke in plašče.

83, 6—5

Konfekcija za dame.

Veletrgovina papirja, knjigarna in tovarniška knjigoveznica

VILKO WEIXL

Maribor

Glavni trg šte. 22

priporoča vse vrste šolskih in pisarniških potrebščin ter šolske in leposlovne knjige. Izvršuje vsa knjigoveška dela.

Izdelovanje papirnih vrečic.

45, 20—4

Na debele.

Fr. Zebal

Rudnik—Ljubljana

Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporoča

petrolej v lesenih sodih sveče, sol, riž, sladkor v kockah in kristal.

□ □

Kupujem po najvišjih dnevnih cenah in v vsaki množini

fižol. **Zahtevajte ponudbe!**

82, 15—6

KNJIGARNA, TRGOVINA UMETNIN IN MUZIKALIJ
Goričar & Leskovšek, Celje
KRALJA PETRA CESTA 7. -PRESERNOVA UL. 2.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, založna knjigarna, prodaja šolskih knjig in igralnih kart. Lastna zaloga vseh tiskovin za urade in pisarne, vsakovrstnih razglednic, ljudskošolskih zvezkov, risank in risalnih skladov. —

Molitveniki, koledarji, papirnate vreče, nagrobni venci in traki. 4, 10—6
Na debelo. Poštno-čekomni rač. 10716 — Telefon 60 Na drobno.

Na debelo. Na drobno.

Leopold Pevalek

Ljubljana - Židovska ulica 4.

Trgovina s papirjem. Šolske potrebščine. - Razglednice.

106, 52—3

Na debelo. Na drobno.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje 111, 5—1

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

IVAN JELAČIN

Ljubljana

veletrgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba!

2, 50—10

Vsak trgovec

doseže povoljen uspeh in lep dobiček pri prodaji

pravega kranjskega

lanenega firneža.

Razpošiljamo od 15 kg naprej v poljubnih količinah po najnižji tovarniški ceni. Strokovnjaki so priznali našo kakovost kot najboljšo!

KROVAT & KOMP.
Ljubljana.

LENASI & GERKMAN

Ljubljana

Stritarjeva ul. 4 — Lingarjeva ul. 2

Trgovina s suknenim, modnim in manufakturnim blagom.

Na debelo. 61, 20—12 Na drobno.

TOŃE MALGAJ

stavbeni, pohištvni pleskar in ličar 16, 52—5

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago za portale in prodajalne.

Semena za preprodajalce priporoča

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA.

Kupujemo deteljno, repno, korenjevo in travno seme, suhe gobe ter vse v našo stroko spadajoče predmete.

14, 20—10

I. C. MAYER

LJUBLJANA

STRITARJEVA ULICA

MANUFAKTURA

62, 10—6

ENGROSS - ENDETAIL

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzovajni naslov: Balkansped.

6, 52-12

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zaccarinjenja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištvimi vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirom južne železnice.**Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji.**Vseh vrst leseno embalažo
izdeluje v Selški dolini

Sodarska zadruga v Železnikih

r. z. z. o. z.

SODIki se rabijo za prevoz zelja in repe,
so vedno na zalogi. Raznih drugih vrst
sodov za med, barvo, kavine surogate,
cement itd., se izdeluje hitro in točno
po danih naročilih.Naslavljeni naj se blagovoli vse dopise
in naročbe edino le:

Sodarska zadruga v Železnikih

r. z. z. o. z. 108, 2-1

67, 50-9

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 10. Uvoz in prodaja vsako-
vrstnega inozemskega
manufakturnega blaga
in pletenin.

Na debelo in drobno.

Ant. Krisper

Coloniale
Ljubljana.

55, 52-12

Društvo lesnih trgovcev
dravske doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupi in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-12

17, 24-12

Fr. Stupica, Ljubljana

Gospodarska cesta 1

priporoča svojo zalogo

železnine, poljedelskih
strojev in železnih
blagajn na debelo.Jadranska montanska
družba, d. z. o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzovaji 'Montana'.

Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo

Vse vrste

kovin, rudnin

in kemikalij ter vse

industrijske izdelke, spa-

dajoče v rudarsko, fužinarsko in

kemijsko stroko. 65, 26-12

Kartonažna tovarna
in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljana

izdeluje in oferira: 112

Embalaže za čaj.

Impregnirane doze za
oljnate barve od 1/8-1 1/2 kg.

Lekarniške kapselne

za praške. — Vrečice za lekarne,
kavo, specialitete.

Krožnike iz lepenke

za slaščičarje in delikatese.

Kartonaže vsake vrste.

la. rujava lepenko (Lederdeckel).

v vseh debelostih in vsaki množini.

Vzorci in oferti na razpolago

Priporoča se veletgovina

Fran Derenda, Ljubljana

Emonska cesta 8.

105, 20-3

Brzovaji: Derenda Ljubljana. — — Telefon interurban št. 313.

Podružnica: DUNÁJ II., Obere Donaustrasse št. 105.

Zastopstva: ZAGREB, ZEMUN, SARAJEVO.

Glavna zastopstva svetovnih čehoslovaških tovaren.

Sukno, hlačevina, podloga. - En gros.

Konfekcija v bogati izberi, od najfinejšega do
najpriprostejšega kroja in izdelave.**Anton Tonejc in drug**

Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim,
špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki na debelo.

Brzovaji: Tonejc Maribor. — Telefon št. 68. — Čekovni račun št. 11.668.

Tekoči račun pri Ljubljanski kreditni banki v Mariboru.

UVOZ. — IZVOZ.

IZVOZ J A J C.

Veletgovina manu-
fakturnega blaga**Hedžet & Koritnik**

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.

11, 50-12